Anul VII — Sibiiu, Mercuri 2/14 Maiu 1890 — Nr. 99

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarchie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl. 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare di de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — **Administrația:** Str. Cisnădiei 3.

Se prenumeră și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35.

Epistole nefrancate se refusă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un numĕr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

La

Abonament lunar

pentru **Maiu** st. v.

— cu prețurile din capul foii —

invită

Administrațiunea diarului „TRIBUNA“.

Sibiiu, 1 Maiu st. v.

(§) De un timp încoace privirile Europei sûnt din nou îndreptate spre Peninsula-Balcanică.

În special evenimentele din Sêrbia și Bulgaria formează obiectul celor mai serioase îngrijiri pentru diplomația europeană și cercurile panslaviste din Rusia se îngrijesc și ele, ca firul agitațiunilor din aceste două țerișoare sĕ nu fie nici măcar pe un moment întrerupt.

Din Ianuarie, decând în Sofia s'a descoperit conjurațiunea majorului Panița în contra prințului Ferdinand și a guvernului bulgar, colo jos în Orient nu a mai fost liniște. Emigranții bulgari, întreținuți și susținuți de Rusia panslavistă, lucrează pe toate căile pentru producerea unei revoluțiuni în Bulgaria și actualul guvern sêrbesc nu poate sĕ dee garanțele cuvenite, că va păși cu destulă energie față cu acesti tulburători, care anume 'și-au transpus terenul de operațiune pe teritorul Sêrbiei, la granița sêrbo-bulgară, de unde vor sĕ năvălească în Bulgaria, spre a duce în deplinire ceea-ce nu 'i-a succes majorului Panița și soților sei.

Între aceste însĕ cercetarea în contra majorului Panița și soții sei s'a terminat și actul de acusațiune se află deja în mânile lor.

Nu putem scì, care va fi efectul expunerilor din acest act asupra revoluționarilor bulgari și a instigatorilor lor, din acele însĕ ese la iveală, că Rusia oficială însași a lucrat pentru producerea unei lovituri de stat în Bulgaria și că pentru casul, dacă aceasta succedea, Europa se afla din nou în fața unor evenimente, care odinioară au pus capĕt domniei principelui Alexandru de Battenberg în Bulgaria.

Din actul de acusațiune se vede, că majorul Panița a stat în cele mai intime legături cu legațiunea rusească din Bucuresci. Rolul unui plenipotențiat și agitator între Panița și legațiunea rusească din Bucuresci 'l-a avut un sudit rusesc cu numete Kolobkoff. Între acesta și Panița a urmat o corespondență directă cu întrebuințarea de cifre și cuvinte simbolice și această corespondență tradează modul, în care avea sĕ se producă revoluțiunea, și proveniența mijloacelor materiale ce se puteau pune la dispoziția conjuratorilor.

Nu mai încape îndoeală, că acest Kolobkoff a lucrat cu sciința și cunoscința dlui Hitrovo din Bucuresci. O mulțime de documente și scrisori și în urmă însești depositiunile acusaților Rizoff, Tșavdaroff și Panița vorbesc destul de clar pentru amestecul direct al legațiunii rusesci din Bucuresci în această afacere odioasă. Mai mult. Trei scrisori ale dragomanului Iakobsohn dela acea legațiune dovedesc, că chiar și șeful departamentului asiatec din ministerul rusesc Sinowjeff și alte persoane înalte din Rusia au avut cunoscință de complot. Din depositiunile majorului Panița ese apoi la iveală, că cu prilegiul celei din urmă întâlniri Kolobkoff 'i-a arĕtat condițiunile definitive, sub care Rusia se învoesce la ducerea în deplinire a loviturii de stat în Bulgaria.

Din scrisorile acusatului Kissimoff, — un cetățean din Sofia, — resultă în fine, că scopul conjurațiunii a fost rĕsturnarea actualului guvern și detronarea prințului Ferdinand. Spre aceasta avea sĕ se pregătească armata prin oficerii de reservă, prin conducĕtorii complotului și prin oamenii supuși lui Panița. Rusia a promis, că la cas, dacă va succede acest complot, ea va trimite pe generalul Domontovich în Bulgaria, spre a conduce afacerile până la alegerea unui nou principe. Pentru tronul bulgariei erau destinați deja trei candidați, dintre care unul era Slav.

Din toate aceste se vede, că conjurațiunea majorului Panița a fost pusă la cale și spriginită din Rusia și că în special au existat cele mai strînse legături între Panița și legațiunea rusească din Bucuresci.

Întregul act de acusațiune formează deci o acusă strălucită în contra Rusiei și e așa ḑicênd pentru întêia-dată, că Rusia e pusă înaintea tribunalului opiniei europene prin un proces de înaltă tradare, care se va pertracta înaintea publicității.

Pertractarea procesului se începe ḑilele aceste, și dacă va succede a dovedì pe deplin, că acusatul Kolobkoff a fost un agent al dlui Hitrovo și a fost îndreptățit a face rapoarte directe către dl Sinowjeff, șeful secțiunii asiatice din ministerul de externe rusesc, pentru Rusia acest proces va rĕmânè o pată, care-'i nimicesce pentru totdeauna vaḑa ce o mai are înaintea Europei.

E o rușine nespusă, că un stat, care în lăuntru mereu e amenințat cu revoluțiune și în care vieața monarchului seu se află într'un continuu pericol, sĕ se folosească de cele mai mârșave mijloace, pentru de a inscena revoluțiuni și lovituri de stat în alte țeri.

Sĕ sperăm, că și popoarele din Orient vor învĕța minte de acì înainte și consecuențele procesului din Sofia vor lipsì pe Rusia și de cea mai mică înrîurire asupra afacerilor popoarelor balcanice.

E timpul suprem, ca statele din Peninsula-Balcanică sĕ-'și caute odată ele singure de desvoltarea lor internă, ear' Europa sĕ seape de desele primejdii ce o amenință din părțile ei orientale.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiiu, 1 Maiu st. v.

Afaceri interne.

Casa magnaților din Budapesta a trecut în ședința ei de Sâmbătă și preste proiectul de lege despre decentralisarea tablelor reg.

În cercurile politice din Budapesta se vorbesce, că ministrul *a latere*, baronul Bela Orczy, va repăși în curênd dela postul seu și urmașul lui va fi primul șef de secțiune în ministerul de externe Ladislau de Szögyény-Marich.

Din camera austriacă.

În ședința dietei austriace dela 9 Maiu s'a făcut de pe banca ministerială o enunciațiune neașteptată, care a produs mare surprindere. Ministrul de agricultură contele Falkenheim a vorbit adecă despre cestiunea socială și a declarat, că toate dorințele lucrătorilor, care au în vedere organisarea clasei a patra, sûnt cu desĕvîrșire neîndreptățite. Singura mântuire a viitorului zace în organisarea clasei de meserie. Ea singură înseamnă pacea, toate celelalte lupta. Capitalul, — continuà ministrul, — se presentă astăḑi drept causa tuturor relelor; se ḑice capital și sub el se înțeleg capitalistii; dar' asta nu e adevĕrat. Din contră, fiecare țeară, în care nu există capital, e miseria însași. Eu aș voì deci sĕ advertisez de aceste continue strigări în contra milioanelor. Vorba e, ca capitalul sĕ nu devină un viței de aur, și ca sĕ nu devină aceasta un lucru e de lipsă: Nu trebue suferit, ca tot ceea-ce privesce religiunea sĕ fie trasîn tină și batjocorit. Trebue împedecată călcarea poruncii a șeptea.

La aceste a replicat Plener foarte aspru, ḑicênd, că ar fi bine sĕ se scie, dacă acest discurs ministerial e proprietatea politică a întregului guvern și că întreg guvernul persistă prelûngă asemenea teorii, sau că se tractează numai de sportul personal al unui ministru de resort creștin-social. E de mirat, ḑice Plener, că ministrul perhoresciază așa *per nitam nisam* toate pretențiunile lucrătorilor, căci prin aceasta el vine în contraḑicere cu propriul seu partid și cu toate ideile despre misiunea socială a statului. Teoriile sale sûnt în contra mersului firesc al istoriei, în contra desvoltării omenesci și naturale. Un ministru ar trebuì sĕ se gândească de trei-ori înainte de a-'și expune un asemenea program.

Ministrul Falkenheim a rĕspuns foarte agitat, că el nu primesce învĕțături de bună cuviință. Plener ḑice, că el nici nu 'i-a făcut imputări în această privință. Dealtmintrelea observarea despre viței de aur el nu o înțelege, deoare-ce expunerile respective ale ministrului au fost foarte confuse atât în ce privesce stilul, cât și în ce privesce logica.

O afacere a ambasadei germane din Constantinopol.

Ambasada germană din Constantinopol a avut o face celebră. Casul, care datează deja de înainte de asta cu două luni, e următorul: Matrosul Hundt, care servesce pe o corabie de comerciu, a fost beat și apoi arestat în Galaa de un polițist turcesc, care împreună cu alți zapcii 'l-au maltratat așa, că a zăcut două sĕptĕmâni și nu e încă nici astăḑi deplin sănĕtos. Consulul general german Gillet a cerut imediata arestare a celor vinovați. Dar' aceasta s'a efectuit numai după intervenirea energică a ambasadorului german și la ordinul Sultanului. Ḑilele aceste treaba a venit la pertractare judecătorească și, în ciuda tuturor doveḑilor agrăvătoare, acusații au fost absolvați din lipsă de doveḑi. Această sentență a indignat în mare mĕsură pe ambasadorul german și dl Radovitz s'a adresat acum către Sultanul. Se crede, că afacerea se va pertracta din nou înaintea judecătoriei.

Din Constantinopol se telegrafează cu data de 11 Maiu n., că demisionarea ministrului de justiție Djevdet-Pașa, care se privesce de o satisfacție ce Sultanul voesce sĕ o dee ambasadei germane, stă în legătură imediată cu destituirea guvernorului din Pera Hassan Emruli Efendi, care a pus cele mai mari pedeci în calea arestării atentatorului. Se ḑice, că această pedeapsă grabnică a făcut pretutindenea cea mai bună impresie, căci toate națiunile suferiau mult sub arbitragiul acestor doi funcționari. Circulă faima, că dl de Radowitz se va duce la Sultanul, spre a-'i mulțumì pentru grabnica resolvare a acestei afaceri.

Sêrbia.

„Montagsrevue“ primesce din Belgrad cu data de 11 Maiu n. următoarele împărtășiri:

Ḑiarele de aici scriu, că principele de coroană rusesc va sosì ḑilele aceste la Belgrad și va cerceta și orașul Cetinje.

Alegerea patriarchului Brancovicĭ e în Sêrbia cu simpatíe întîmpinată, „Odjek“ ḑice, că Brancovicĭ e sigur de simpatíile poporului sêrbesc, dacă va susținè pe cale legală autonomia bisericească și școlară.

Regina-mamă a întrat în reuniunea de femei pentru spriginirea Galițienilor lipsiți și a trimis comitetului obiecte lucrate de mâna ei.

Scisiuni în partidul Kossuth-istilor.

Despre pretinse scisiuni în sinul partidului independent maghiar „Bud. Hirlap“ a fost publicat următoarele:

Terminarea novelei la legea despre incolat a făcut din nou acută crisa ce exista deja mai demult în partidul independent. Gavriil Ugron și cu el 13—14 membri ai partidului nu sûnt aplecați a subscrie proiectul, ceea-ce a produs mare resens la grosul partidului. Cestiunea legii despre incolat se privesce de cestiune de partid nu numai decătră așa numitele elemente extreme, ci și decătră cei mai resonabili membri ai partidului, cum sûnt Coloman Thály și Albert Kiss. Majoritatea partidului e deci de părere, că cestiunea aceasta trebue privită de o strictă cestiune a partidului și trebue sĕ se pretindă dela fiecare, care e membru și voesce sĕ rĕmână membru al partidului, ca sĕ spriginească necondiționat proiectul. Ugron a respins cu toate aceste subscrierea. Acest fapt a format obiectul unei discuțiuni vii în clubul partidului independent, unde a fost anunțată o conferență, dar' care nu s'a ținut din causa alergării de cai, la care se aflau mulți deputați dietali. Afacerea aceasta însĕ, după-cum se pare, nu e motivul, ci numai prilegiul pentru isbucnirea crisei. În partid existau deja demult două direcțiuni, cea ortodoxă și cea reformatorică, și con-

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Notițe bibliografice.

I.

Ioan Dariu. Gramatica limbii românesci pentru școalele poporale. Cursul I., ed. a doua. Editura librăriei Ciurcu, Brașov. 1890.

Greșeala, de care au suferit mult timp gramaticele noastre compuse pentru școalele elementare, a stat mai ales în împregiurarea, că autorii, — după-cum se scie, — au urmat vechiul obiceiu apucat din cărțile ce le aveau înaintea ochilor drept model și țineau cu scumpĕtate la metodul sistematic, ce e drept, dar' tocmai pentru aceasta cu totul opus felului de desvoltare al școlarului. Altă greșeală alăturea cu aceasta, — foarte comună în cărțile noastre de școală, — mai era și întrebuințarea vorbelor și fraselor neromânesci deoparte, de alta earăși prea abstracte pentru a putè fi cuprinse cândva de mintea fragedă a elevilor din școala primară.

Astăḑi, — în parte cel puțin, — tot mai mult începem a ne desbăra de greșelile de felul acesta.

Domnul Dariu, neobositul învĕțător dela școalele centrale române din Brașov, lucrează nu numai cu zel, ci și cu succes la compunerea manualelor d-sale, și acum pune la dispoziția dăscălimii a doua ediție îmbunătățită a gramaticei române. Nu poate fi decât lucru îmbucurător, când vedem, că tot mai tare se părăsesce obiceiul de a întocmì cărți cu regule numeroase și așeḑate în ordine frumoasă, sistematică, din care nu numai copilul, dar' une-ori nici însuși domnul învĕțător nu putea scoate un înțeles, — folos cu atâta mai puțin.

O bună carte didactică făcută pentru începĕtori, cum este în casul acesta gramatica de față, consideră în prima linie gradul de pricepere al începĕtorului. Înaintașii gramatici ai dlui Dariu, mai toți, încep cu definiția acestei sciințe, trec la etimologie, așeḑând în bun rînd părțile vorbirii, vine apoi sintaxa cu părțile sale, și pretutindenea se scot din regulele multe la numĕr exemplele, și lucrul principal, — de a face pe elev sĕ-'și arete gândirile în scris și cu vorba cât se poate mai corect, — se perde mereu din vedere.

Cartea dlui Dariu, condus de principii mai noue pedagogice, nimeresce modul ușor și firesc, de a împărtăși școlarului începĕtor materialul cel sĕc al gramaticei, și procede pretutindenea așa, că: arată întêiu exemple cunoscute începĕtorului, după aceasta arată cum sĕ fie analisate exemplele, scoțînd la sfîrșit regula. După fiecare capitol din gramatica aceasta se găsesc deprinderi și teme. Și tocmai fiindcă conține numeroase exemple, deprinderi și teme, cred că învĕțătorul poate da spre folosire manualul și în mânile elevilor sei; — deși dealtfel sûnt de părere, că e mai bine sĕ nu se dee în mâna începĕtorului nici un manual de gramatică: acolo, unde dascălul nu se poate ajuta cu cartea de citire, sĕ facă el însuși propositiile de lipsă pentru a scoate regula cutare, scriindu-le pe tablă, ear' școlarii în caiete. (Negreșit în casul acesta regulele ar putè fi reduse fără greutate și fără primejdie pentru învĕțămêntul limbii române la un numĕr și mai mic, decât este bună-oară în gramatica presentă.) În ori-ce cas însĕ învĕțătorii o pot întrebuința cu succes pentru pregătirea proprie în tractarea deosebitelor părți gramaticale, — și lor îndeosebi li-se poate recomanda cu căldură.

Cartea e destinată pentru clasele primare a 3-a și a 4-a Cuprinde următorii §§-i:

A. Sintaxă.

§. 1—3. Subiectul și predicatul.
§. 4. Numĕrul sing. și plural.
§. 5—6. Genul masculin, fem., amestecat.
§. 7. Articolul.
§. 8. Timpurile principale.
§. 9. Forma activă și pasivă.
§. 10—11. Obiectul drept și nedrept.
§. 12—13. Atributul.
§. 14. Propositia simplă și simplă desvoltată.
§. 15—18. Circumstanțele.
§. 19—20. Propositia contrasă și compusă.
§. 21. Propositiile după înțeles.

B. Etimologie:

§. 22—23. Substantive, casuri, declinare.
§. 25. Articol nehotărîtor.
§. 26—27. Adiectivul.
§. 28—30. Pronume personale și posesive.
§. 31. Verbul și conjugarea.
§. 32—33. Vorbe derivate și compuse.

C. Fonetică:

§. 34—35. Sunete, litere, alfabet, vocale.
§. 36—37. Întrebuințarea sunetelor derivate, consonante.
§. 38. Despărțirea vorbelor în silabe.

Cartea, începênd cu propositia și părțile principale, are în fruntea fiecăruia din cei 38 de §§.-i câteva exemple, apoi explicări și regule formulate precis și clar, — la sfîrșit vin deprinderi și teme.

Bună-oară „predicatul“ (pagina 11) este astfel tractat ca verb, ca adiectiv și ca substantiv:

Exemple: „1. Calul nechiază. 2. Calul este iute. 3. Calul este animal. 4. Apa curge. 5. Apa este limpede. 6. Apa este beutură“.

Explicarea întêiu: „Vorba „nechiază“, ca predicat al propositiei calul nechiază, ne spune *ce face* ființa calul. Vorba „curge“ ca predicat al propositiei apa curge, ne spune *ce face* lucrul apa. Deci:

Regule: „Predicatul poate arĕta *ce face* o ființă sau un lucru. Vorba, care arată ce face o ființă sau un lucru, se numesce *verb*“.

„Așadară predicatul unei propositii poate fi un verb“.

Explicarea a doua: „Vorba „iute“ în propositia calul este iute arată *cum este* ființa calul. Vorba „iute“ cu vorba „este“ împreună formează predicatul acelei propositii. Vorba „limpede“ în propositia apa este limpede arată *cum este* lucrul „apa“ și împreună cu vorba „este“ formează predicatul. Deci:

Regulele: „Predicatul poate arĕta *cum este* o ființă sau un lucru. Vorba, care arată cum este o ființă sau un lucru, se numesce *adiectiv*“.

„Vorba este, care ne ajută sĕ legăm predicatul de subiect, când predicatul este adiectiv, se numesce verb ajutător“.

„Așadar' predicatul unei propositii poate fi un *adiectiv* în legătură cu *verbul ajutător*“.

Și așa mai departe până la deprinderi și teme.

Părțile din sintaxă sûnt luate în legătură cu cele din etimologie.

Câteva locuri, unde poate ar fi de îndreptat la o nouă ediție, sûnt și următoarele:

Definiția dată propositiei la pag. 8 și 9: „O cugetare arĕtată prin graiu sau în scris se numesce propositie“, — nu 'mi-se pare tocmai corectă. În noțiunea cuvêntului „propositie“ nu cugetarea e nota caracteristică, ci arĕtarea sau enunțarea, sau exprimarea unei legături de cuvinte. Ori, dacă vrem, cu alte vorbe: o cugetare oare-care abia atunci ajunge sĕ fie propositie, când o arĕtăm prin graiu sau în scris. O definiție mai corectă ar fi așadar' următoarea: „Arĕ-

trastul se exprimă în fiecare an prin întrebarea: Să mergem sau să nu mergem în delegaţiuni? Ugron şi deputaţii din părţile ardelenesci de ani încoace anunţau, că e preste putinţă, de a nu accepta basa dela 1867 drept basă a luptei constituţionale. Majoritatea însă nici-odată nu a putut fi câştigată pentru această concepţiune. La această diferenţă principială esenţială s'au mai alăturat şi frecări personale, care au mers deja aşa de departe, că au conturbat pacea casnică a partidului. Şi acum ambele partide par a fi atât de hotărîte, încât deabia se va mai putè împedeca isbucnirea unei scisiuni.

În conferenţa dela 9 Maiu seara a partidului independent s'a desminţit această scire. Spre a dovedì, că ea este nebasată, conferenţa a şi proces numai decât la alegeri, care au avut drept resultat realegerea unanimă a preşedintelui şi a celoralalţi funcţionari de până acum.

„Budapester Tagblatt" a primit dela un membru al partidului independent următoarele informaţiuni:

Foile se ocupă de un timp încoace cu certurile ce se pretind a se fi iscat în sinul partidului guvernamental şi o foaie de aci a sciut chiar să spună, că cu prilegiul conferenţei de aci a partidului, în care se va face alegerea funcţionarilor, va trebuì să vină lucrul la o rumpere. Că lucrul nu stă aşa şi că partidul politicesce e deplin unit ese la iveală şi din împregiurarea, că cu prilegiul alegerilor de aci nu a existat nici o divergenţă de păreri şi că lista candidaţilor a fost unanim acceptată. Pretinsa scisiune s'a fost adus în legătură cu legea despre incolat şi s'a fost motivat prin aceea, că Gavriil Ugron şi alţi 12—13 deputaţi nu vor să subscrie proiectul de lege. Cât privesce acum persoana lui Ugron, e la toată întêmplarea fapt, că el nu voesce să subscrie proiectul, şi el nici nu s'a genat să declare, că din motive de tactică nu poate să se alăture la această acţiune a partidului seu, cu toate-că în principiu o aprobă. Nu se poate însă explica, cum s'a putut din această împregiurare conclude un conflict în partid, când din subscrierea proiectului nu s'a făcut nici-odată cestiune de partid, şi Irány a exprimat numai dorinta partidului, ca să fie subscrişi cât se poate de mulţi membri ai partidului. Până acì Ugron, care pare a sta singur de tot cu vederile sale, cel puţin afară de el până acum nici un membru al partidului nu a refusat subscrierea. Altfel stă lucrul cu raporturile personale dintre membrii partidului. În special s'a format un antagonism între Polónyi şi membri juristi, care 'şi-a aflat în şedinţa de astădi expresiune într'acolo, că Györffy şi Komjathy nu au mai fost aleşi în comisiunea judiciare, căreia aparţineau ca membri până acum. După-cum am dis însă, aceste diferenţe sûnt a se reduce la motive personale; acele nu sûnt în stare de a altera unitatea şi concordia politică a partidului.

Iubileul de 10 ani de pontificat al Inaltpreasfinţiei Sale Dr. Silvestru Morariu.

Despre însemnătatea acestui iubileu şi despre activitatea Înalt P. S. S. Dr. Silvestru Morariu, archiepiscop şi metropolit al Bucovinei, citim în „Revista Politică" următoarele:

Fiecare popor ajuns la o treaptă de cultură sărbează prelûngă sărbătorile sfinte menite cultului religios ţile anumite, care îi aduc aminte de întêmplări momentuoase din trecutul seu, întêmplări produse prin întrarea în acţiune în o sferă mai înaltă a bărbaţilor providenţiali chiemaţi a înaugura prin puterea geniului, prin care se disting, o eră nouă de deşteptare şi progres pentru poporul, căruia îi aparţin. Vieaţa acestor bărbaţi rari şi scumpi nu decurge restrînsă la cercul ângust al familiei, ci este însoţită de interesarea deşteaptă şi îngrijirea gingaşe a întregei naţiuni, care mişcată de sentimentul veneraţiunii şi recunoscinţei, glorifică pe bărbaţii sei meritaţi şi le dedică un cult deosebit, sărbând ţile însemnate din vieaţa lor. Manifestaţiunile de felul acesta, fiind o emanaţiune spontaneă a voinţei nealterate prin influenţe sau instigări din afară, merită o considerare îngrijită şi ne provoacă la o apreţiare justă, deoare-ce ele dau pe faţă sentimentele nobile, care probează starea culturală şi vitalitatea unei naţiuni ajunse la conscienţa individualităţii sale naţionale.

Pentru o atare sărbătoare se prepară pentru ţiua de 9 Maiu naţiunea dreptmăritoare a Bucovinei în toate clasele ei sociale, aşteptând cu nerăbdare sosirea aniversării a 10-a, decând, spre fericirea ţerii, graţia Preaînaltă a Maiestăţii Sale a chiemat pe tronul metropolitan al Bucovinei pe adûnc veneratul şi genialul archiepiscop şi metropolit Dr. Silvestru Morariu.

Scirile, care ne vin din toate părţile, ne îndreptăţesc a crede, că această sărbare va avè caracterul unei manifestaţiuni imposante, care va atrage şi atenţiunea străinilor în toate cercurile societăţii şi va contribuì foarte mult pentru glorificarea Eminenţei Sale.

Această sărbare va devenì şi mai importantă prin faptul, că nu se restrînge la un cerc ângust, ci este expresiunea sentimentelor de profundă veneraţiune şi mulţumită recunoscătoare a tuturor claselor ce constitue poporaţiunea bucovineană. La aceasta mai adaugem faptul, că sărbarea acestui iubileu este a treia manifestaţiune sinceră, prin care se exprimă voinţa poporaţiunii bucovinene. Ea deci, purtând timbrul unei sărbări naţionale, provoacă în grad eminent judecata organelor de publicitate, care sûnt în drept a cerceta şi a discuta meritele bărbaţilor mari, care prin activitatea lor au devenit persoane istorice. O atare persoană trebue să fie negreşit şi preavenerabilul iubilar, înaltpreasfinţitul archiepiscop şi metropolit al Bucovinei şi Dalmaţiei, care a sciut să deştepte atenţiunea unei naţiuni întregi.

Deşi ca mai tineri nu sûntem în stare a apreţia în mod cuvenit meritele necontestabile ale acestui pontifice distins, totuşi cu această ocasiune prea dorită ne încumetăm a reamintì cititorilor nostri cele mai remarcabile din faptele multe ale preaveneratului iubilar.

Terenul principal de activitate al Eminenţei Sale fiind biserica şi păstorirea sufletească, aflăm aici şi vîrtuţile rari, care îl disting. Înţelepciunea, prudenţa, blândeţa şi energia le-a dovedit Eminenţa Sa ca paroch, ca protopresbiter, ca consilier, ca archimandrit de scaun şi în poziţiunea înaltă de metropolit. În toate rangurile aceste a fost şi este un model, şi dacă a fost cândva un consistor inteligent şi energic în Bucovina, acela, care a inaugurat acesată eră, este consilierul Morariu în unire cu consilierii Chibici, Zurcan şi Ilasievici. Sufletul acelui consistor respectat şi puternic a fost încă înainte de vr'o 30 de ani consilierul Morariu, actualul metropolit, căruia avem de mulţumit cele mai însemnate fapte în scopul consolidării bisericii noastre, pe care o apără şi o scutesce cu putere, energie şi înţelepciune, despre care avem şi doveḑi tipărite, precum sûnt apologiile.

Pe acest teren Eminenţa Sa a desvoltat o activitate literară de mare merit; aceasta o dovedesc „manualele pentru învăţătura religiunii în clasele superioare ale gimnasiului", din care isvor se adapă şi acum spiritele şi inimile gimnasistilor ortodoxi. Aceste cărţi Eminenţa Sa le-a compus în un timp, când învăţam religiunea din texturi germane. De o însemnătate egală mai ales cu privire la regularea formelor cultului divin sûnt 2 opuri întitulate: „Predici" şi „Tipiconul". Cel dintêiu op face să reese la lumină talentul de predicator excelent, în care calitate înaltul autor este prea bine cunoscut şi foarte admirat. Preţul necontestabil al „Tipiconului" pentru exerciţiul cultului divin îl cunoasce fiecare preot. Tot Eminenţa Sa ca cântăreţ genial a regulat cântările bisericesci, fixându-le în note moderne.

Despre apologiile aceluiaşi autor am vorbit cu altă ocasiune în coloanele „Revistei Politice".

Acì mai amintim, că ilustrul iubilar, în zelul seu învăpăiat pentru cultură şi progres, a compus cărţile românesci de citire pentru usul claselor primare în un timp, când limba noastră dulce şi armonioasă era prigonită cu înverşunare de străini. Prin aceste cărţi luminatul autor a pus un fundament solid pentru cultivarea limbii românesci.

Această iubire pentru scumpa limbă românească a arătat-o energicul iubilar în toate timpurile, fiind dela constituirea dietei provinciale mai că unicul bărbat, care face să răsune limba românească în adunările deputaţilor.

Activitatea sa neobosită în deceniul expirat o ilustrează mai ales patru lucrări însemnate, şi anume: pregătirile ingenioase pentru deschiderea congresului, înfiinţarea tipografiei archiepiscopale, înfiinţarea „Candelei" şi a „Academiei ortodoxe". Cumpănind însemnătatea acestor publicaţiuni şi instituţiuni datorite geniului acestui bărbat, resultatul judecăţii noastre merge într'acolo, că între archiereii Bucovinei Eminenţa Sa Dr. Silvestru Morariu este negreşit cel mai genial.

Aceasta a recunoscut-o şi universitatea, oferindu-'i titlul onorific de doctor.

Dar' geniul Eminenţei Sale a îmbrăţoşeat cu zel înfocat şi causa progresului în cultura lumeană a poporaţiunii bucovinene, fiind ca vicepreşedinte un luceafĕr luminos în societatea pentru literatura şi cultura română în Bucovina şi lucrând ca conducĕtor al „Amicului poporului" pentru luminarea poporului.

Eminenţa Sa este un isvor de mângăiere pentru cei sĕrmani şi nenorociţi, mângâind cu vorbe blânde şi spriginind prin fapte generoase. Câte persoane cu poziţie frumoasă s'au avêntat la stare înaltă sub scutul şi cu banul Eminenţei Sale? Şi oare puţine văduve de preoţi şi puţini cantori bisericesci îndreaptă ţilnic rugi ferbinţi cătră atotputernicul, ca să-'l ţie mulţi ani pe preabunul metropolit, care, urcându-le salarele, 'i-a scăpat din miserie?

Vedem deci pe deplin justificat entusiasmul întregei poporaţiunii pentru sărbarea iubileului Înaltpreasfinţiei Sale şi noi din parte-ne, simţind profundă veneraţiune şi pătrunşi de cea mai sinceră iubire şi recunoscinţă, împreunăm rugile noastre din adûncul inimii cu rugile întregei poporaţiuni şi, adresându-ne cătră Preaînaltul Creator, ne rugăm astfel:

„Dăruesce, Doamne, preaveneratului nostru archipăstor Silvestru ani mulţi şi fericiţi".

Grecii în România.

(Urmare.)

Viu acum la exerciţiul dreptului de autocefalie.

În ţerile ortodoxe nu poate să existe nici o singură biserică ortodoxă, care să nu fie supusă autorităţii bisericesci ortodoxe a ţerii, în care ea se află, pentru-că fiecare biserică ortodoxă autocefală prin însaşi instituirea ei trebue să venereze, să respecteze, să recunoască autoritatea bisericii surore, una cu dînsa în credinţă, în dogme, în canoane, în observanţe.

Când o biserică ortodoxă este într'o teară, unde nu este biserica ortodoxă biserică de stat, biserica dominantă, cum de exemplu la noi, în Rusia, în Sêrbia, în Grecia, acolo acele biserici sau sûnt supuse bisericii, care există în partea locului, sau sûnt supuse chiriarchiei aceleia, căreia biserica este închinată.

Voi cita acì două exemple.

În Austria, unde nu este biserica ortodoxă biserică dominantă, bisericile ortodoxe sûnt despărţite în trei biserici autocefale, în biserica sêrbă sub patriarchatul dela Carlovet, în biserica românească sub metropolitul dela Sibiiu şi în biserica bucovino-dalmată sub metropolitul dela Cernăuţi. Altfel e în statele, unde nu există biserici ortodoxe autocefale. Capela ortodoxă din Baden e într'un stat catolic-protestant, unde nu este o chiriarchie ortodoxă autocefală; ea este închinată metropoliei de Iaşi şi prin urmare metropolitul de Iaşi este chiriarchul acelei biserici. Aceasta se exprimă în diferite moduri prin rînduirea parochilor, prin pomenirea la liturgie a metropolitului din Iaşi ş. a.

Aceasta este organisarea bisericii ortodoxe, dintr'însa nu putem eşì, pentru-că altfel sau nu mai aparţinem bisericii ortodoxe, sau jignim suveranitatea, independenţa bisericii.

Cum stă lucrul cu biserica dela Sulina?

Cu biserica dela Sulina, dela Tulcea, dela Galaţi şi dela Brăila lucrurile stau astfel: Nu s'a încumetat nici patriarchul dela Constantinopol, chiar în timpul acela, când biserica noastră nu era recunoscută de el ca autocefală şi ca egală cu biserica egumenică, ca să ḑică: aceste biserici nu sûnt supuse autorităţii eclesiastice românesci, fiindcă patriarchul nu putea să nesocotească canoanele şi basele existenţei sale proprii. Epitropii acestor biserici puteau totdeauna aduce preoţi sciutori de limba grecească, ca să facă liturgia în limba grecească, căci şi acì ne deosebim de biserica papală în aceea, că noi admitem cu toţii, că în ori-ce loc al bisericii răsăritene ne-am afla, după limba poporului unei biserici se roagă credincioşii lui Dumneḑeu, ca toţi să înţeleagă cuvêntul şi rugăciunea, care se adresează celui de sus.

Preotul grec, când vine la noi, caută însă să vie după toate rînduiala canonică; adecă: întêiu trebue să aibă voea chiriarchului seu, de unde se duce, pentru a se stabilì airea în altă eparchie, în altă ţeară; al doilea trebues ĕ se presente episcopului local, pentruca acesta la rîndul seu să-'i dee voe să slujească într'o biserică ortodoxă din cuprinsul eparchiei sale, indicându-'i şi parochia cea nouă ce devine a sa; al treilea trebuia să dee o declaraţie de supunere.

Această declaraţie era întărită de o garanţie dată de epitropii bisericii. Voi cita acì mai multe exemple.

Citez declaraţia dată de preotul Mihaiu Alvanopulo din 1883:

„Declaraţie.

„Subsemnatul preot, Mihail Alvanopulo, „declar prin acest act, că pe tot timpul, cât „voiu sĕvîrşì datorii preoţesci la biserica elinĕ „din urbea Constanţa, nu mĕ voiu bucura de „nici o protecţiune străină; şi mĕ voiu su„pune tuturor legilor ţerii eclesiastice şi civile.

„(Coostanţa 17 Maiu 1883.

„(Semnat) Preot Mihail Alvanopulo".

Citez declaraţia preotului elin George Lacaţa din Brăilă din 1883:

„Declaraţie.

„Subsemnatul preot, chiemat din partea „comunităţii eline din urbea Brăila spre a „servì la biserica sus ḑisei comunităţi:

„Declar, că precât timp voiu sta în Româ„nia în funcţiunea, pentru care sûnt chiemat, „nu mĕ voiu bucura de nici o protecţiune „străină şi voiu fi supus legilor bisericesci şi „civile ale ţerii.

„Pentru care dau presenta declaraţiune, „spre a servì unde va fi trebuinţă.

„(L. S.)

„(Semnat) George N. Lacaţa Iereu".

Citez garanţia epitropilor comunităţii eline din Brăila din 1883:

„Garanţie.

„Noi subsemnaţii epitropi comunităţii „eline din urbea Brăila garantăm, unde tre„buinţa va cere, că preotul George Lacaţa, „care voim a servì la biserica noastră cu pa„tronagiul „Bunavestire", în tot timpul, cât va „fi aici, va fi supus legilor bisericesci şi civile; „asemenea garantăm şi pentru buna lui con„duită conform statutelor ce avem dela înal„tul guvern.

„(Semnaţi) epitropii comunităţii eline „Ioan Scchiari, Cleante Papazoglis".

(L. S.)

Astfel în privirea acestor biserici episcopii au luat totdeauna şi necurmat precauţiunile indirecte de canoane, tocmai ca să nu se poată nasce nici un fel de conflict eclesiastic, ceea-ce este una din datoriile, care incumbă înaltei poziţiuni a episcopilor în biserica noastră. Ei o făceau mai ales, pentru-că cunosceau pretenţiunile Grecilor.

Pentru biserica dela Sulina mai este încă altceva.

Când Dobrogea a devenit din ţeară turcească ţeară românească, atunci patriarchul din Constantinopol a dat ordin preoţilor din toate bisericile din cuprinsul eparchia Dobrogei, care se ţine de eparchiei Constantinopolului, ca ei să recunoască autoritatea episcopului Dunării-de-jos şi autoritatea bisericii româneşci, şi să nu mai pomenească în biserică nici pe patriarch, nici pe Sultan, care în bisericile ortodoxe de Răsărit din imperiul turcesc este suveranul ce se pomenesce în rugăciuni.

Acest ordin a fost un ordin canonic, conform şi cu sentimentele creştinesci înalte, pe care patriarchul le-a arĕtat şi mai în urmă, când a venit dela sine, fără să fie învitat de noi, ca să recunoască în mod complet şi fără reticenţe autocefalia bisericii române.

Astfel stau lucrurile la Sulina legalmente. Dar' Grecii, după-cum s'a spus, nu voesc să recunoască autoritatea noastră bisericească, fiindcă Grecii din regatul Greciei nu vor încă să ne considere ca egali ai lor, din causa reminiscenţei timpurilor trecute. Aşa e omul: când este deprins a porunci, cu greu se deprinde să nu mai poruncească. Grecii un secol şi jumĕtate au domnit în această ţeară ca deplini stăpâni: cu greutate sufer, că ne-am scuturat de ei, că ne-am ridicat. Nu ḑic aceasta de guvernul grecesc, dar' ḑic, că în genere acesta este sentimentul dintre Greci. Am fost în Grecia şi la Constantinopol şi am vĕḑut aceasta cu durere, dar' am vĕḑut-o. Grecii nu pot uita, că li-a scăpat din mână vaca de muls. (Va urma.)

CORESPONDENŢA „TRIBUNEI".

Sâncel, 9 Maiu a. c.

(*Examen şcolar*). Ţiua de 27 Aprilie st. n., Dumineca Mironosiţelor din a. c., a fost o adevĕrată ḑi de sĕrbătoare pentru întreagă comuna bisericească gr.-cat. din Sâncel de lûngă Blaj, ba şi pentru ori-ce străin, care a fost norocos, ca să asiste la examenul elevilor dela şcoala confesională de acì ce se ţinù în această ḑi. — Cei 80 elevi şi eleve îmbrăcaţi în vestminte de sĕrbătoare, tinerei, curăţei, vênjoşi şi veseli, exteriorul şcoalei împodobit cu verdeţuri şi flori, mulţimea poporului, care nici vorbă să încapă în sala de propunere, ci sta îndesuit pe la uşi şi ferestri, — erau tot atâtea simptome, că un act momentuos, un seceriş spiritual bogat are să urmeze.

Era convins deja tot poporul, că bravul învĕţător, stimatul domn Teodor Panadianu, precum în anii trecuţi, aşa şi acum va demonstra faptice înaintea părinţilor şi superiorilor sei, că cu îndatinatu-'i zel, foc al iubirii şi sacrificiu, a sĕmĕnat şi cultivat şi preţioşii agri ai anului şcolastic curent.

La 2 oare p. m. zelosul viceprotopop m. onor. domn Zaharia Branu deschide examenul prin câteva cuvinte interesante şi bine potrivite, apoi domnul învĕţător începe a pune întrebăriântêiu din doctrină şi morală. După religiune a urmat învĕţămêntul intuitiv. Din acest obiect răspundeau cu toată precisiunea şi băieţi benevoli sub 6 ani; privirile, atenţiunea, judecarea cea dreaptă a elevilor, observate în decursul propunerilor şi răspunsurilor din acest obiect, încă demonstrau deajuns, că domnul Teodor Panadianu e vĕrsat în noul şi modernul sistem şi metod pedagogic, că acest obiect e o columnă, o scară, o pregătire pentru toate celelalte obiecte de învĕţămênt. A urmat apoi limba maternă şi maghiară. Aici îţi venia mai mare dragul, vĕḑênd că până şi cel mai mic prunc începĕtor citesce şi încă logice, ear' cei mai mărişori estetice, asemenea fiesce-care era în stare a scrie ori-ce 'i-se dicta.

Către finea întrebărilor din acest obiect m. on. domn Ioan Orga, vicerectorul seminarului metropolitan din Blaj, care încă asista la examen, vĕḑênd şi convingêndu-se, că în şcoala poporală a lui Panadianu nu este şcolar şi şcolariţă să nu scie citì şi scrie, şi încă bine şi frumos, ne mai putêndu-se reţinè de bucurie şi mângâiere, se ridică şi rosti către întreg publicul o vorbire acomodată şi pătrunḑĕtoare, care electrisà inimile pruncilor şi stoarse lacrimi din ochii părinţilor şi asistenţilor, donând totodată 10 fl. v. a., din care cu 5 fl. să se cumpere cărţi şi recuisite de scris pe seama băieţilor miseri; ear' cu 5 fl. să se pună basa la un fond de premii pentru copii, după care şi m. on. dn. viceprotopop a donat 5 fl. tot spre acest din urmă scop.

După o pausă a urmat computul mental şi cu cifre. Acì încă îţi venia mirarea, cum nisce mici băieţei pot resolvì exact, clar, raţional şi conclude iute şi drept diverse casuri de calculare din vieaţa cuotidiană atât mental, cât şi cu cifre la tablă. În cele patru operaţiuni matematice erau băieţii dextri şi vĕrsaţi.

După aceea au urmat celelalte obiecte prescrise, ear' în fine citindu-se clasificaţiunile, s'au distribuit între şcolari şi şcolariţe 8 fl. 50 cr. ca premii.

Tractarea şi propunerile dlui Panadianu, precum şi caietele caligrafice şi ortografice şi conspectele de pomologie şi materia propusă, au probat deajuns activitatea, zelul, destoinicia şi sacrificiul dlui învĕţător Teodor Panadianu. Acest brav învĕţător poporal, pe care 'l-au stimat Spinenii în 2 ani de şcoală ca începĕtor, pe care 'l-au admirat Biienii, la a căror şcoală a funcţionat în al 3 [illegible], şi pe care acum de patru ani îl iubesc şi admiră

---

tarea unei cugetări prin graiu sau în scris se numesce propoziţie". Definiţia aceasta cred că poate rĕmânè în manualul destinat pentru cursul elementar.

Însă nu trebue să uităm, că pentru a face o propoziţie nu este totdeauna neapĕrată gândirea, — neapĕrat e totdeauna să arĕtăm cu vorba sau în scris o legătură de cuvinte. Când ḑic: „*zăpada e ferbinte*", legătura asta de cuvinte ca gândire este un nonsens, — dar' ca propoziţie este perfectă, fiind alcătuită după regulele sintaxei.

Ce înseamnă aşadar' a face o propoziţie, şi ce scop are definiţia cuvêntului „propoziţie?"

A face o propoziţie nu însemnează altceva, decât a pune în legătură cuvinte conform unor regule de sintaxă. Şi: exprimarea sau arĕtarea cuvintelor puse în legătură după regulele acele este propoziţie. Ear' scopul definiţiei aici nu poate fi altul, decât a învĕţa pe cineva să folosească vorba „propoziţie" în locul perifrasei „arĕtarea cuvintelor puse în legătură" după regulele sintactice cutare.

La pagina 33, în recapitulare, autorul împarte propoziţiile „după raportul lor între sine" în *simple,* contrase, compuse.

Dacă o propoziţie este simplă, adecă *una* la numĕr, nu se poate înţelege cum să fie considerată din punct de vedere al raportului *propoziţiilor* între sine. De ce dar' să nu se ḑică în loc de „raportul între propoziţii" mai bucuros: „după părţile, din care se formează propoziţia?"

Cu toate-că părţile principale, din care se compune cartea dlui Dariu, sûnt luate împreună, totuşi d-sa, păstrând împărţirea (cu numele cel puţin) de: A. Sintaxă. B. Etimologie. C. Fonetică, pune între paragrafii „Sintaxei" şi „Articolul", şi „Genul masculin şi feminin" şi încă vr'o patru, care n'ar avè loc acolo ca §§-i în sintaxă alăturea cu ceialalţi. N'ar rĕmânè, decât sau să-'i treacă la etimologie, sau dacă îi păstrează în sintaxă, să nu-'i pună ca §§-i de sine stătători, — ori apoi să lase la o parte titlurile de sintaxă, etimologie, fonetică, — căci aşa cum sûnt, numirile aceste nu servesc tocmai spre lămurire, cum ar vrè să ne încredinţeze dl autor în prefaţa cărţii.

Ca lucrare tipografică manualul este deplin corĕspunḑĕtor atât cu privire la format, cât şi la felul cum sûnt întrebuinţate literele. Ear' preţul e bagatel: 25 de creţari.

(Va urma.)

Sâncelenii, dau destule probe, că dînsul nu 'şi-a greşit cariera şi o cunoasce prea bine şi-'şi dă silinţa, de a fi totdeauna la culmea misiunii sale, pentru care îi şi doresc „ani mulţi fericiţi“ spre binele şi fericirea consătenilor sei şi a şcoalei gr.-cat. din Sâncel.

Un asistent.

CRONICA.

Numiri. Domnul S. Pop, inginer silvic, absolvent al şcoalei de agricultură din Viena, s'a numit agent silvic la pădurea Morunglovo din România.

*

Comisiunea economică a comitatului Sibiiului ţine adi după ameadi la 5 oare o şedinţă în sala de şedinţe a casei comitatului.

*

Lupta în contra ordonanţei ministeriale în afacerea matriculelor s'a început şi pe terenul administrativ. În adunarea generală a comitetului municipal din Comorn a făcut abatele Ioan Molnár propunerea, ca ordonanţa ministrului să fie respinsă. După o discuţiune mai lungă, propunerea abatelui a fost respinsă cu o majoritate de 13 voturi. — Preoţimea catolică din decanatul Félegyház şi Fülek incă a protestat în contra ordonanţei.

*

Nouă cale ferată în comitatul Hunedoarei. Societatea de mine din Braşov şi direcţiunea căilor ferate de stat au început negocierile cu privire la împreunarea căii ferate dela Grădisce cu Caransebeşul. Planul e şi acceptat în principiu şi acum a rămas numai întrebarea, că linia să fie largă sau strîmtă.

*

Iubileu. Reuniunea lucrătorilor de aici îşi va sărba la 24 şi 25 l. c. iubileul de 25 de ani dela întemeierea ei. După-cum audim, la această festivitate vor coopera şi reuniunile „Männergesangverein“, „Dalkör“, „Tipografia„ şi „Eintracht“.

*

Concertul de binefacere al dlui Bella în favorul elevilor lipsiţi dela seminarul săsesc de aici se va ţinè poimâne, Joi în 15 l. c., la $6^1/_2$ oare în casa reuniunii de musică din loc.

*

Maial. Tinerimea şcoalelor evangelice din loc a plecat adi-dimineaţă la 7 oare în pădure (Dumbravă), spre a-'şi sărba maialul.

*

Musică de promenadă. Adi la 5 oare d. a. cântă musica dela reg. de inf. Nr. 31 pe promenada din jos.

*

Casuri de moarte. F. M. L.-ul în pensiune Iosif nobil de Némethy a murit la Viena în etate de 71 ani. — Iosif Stoczek, profesor la politechnicul din Budapesta, academician şi membru al casei magnaţilor, a murit ieri în Budapesta. — Carol Szabó de Altorja, president de tribunal urbarial în pensiune, a murit alaltăieri în Gerö-Oşorheiu în etate de 86 ani.

*

Defraudaţiunea dela pivniţa de model. Scirea înregistrată şi de noi, că la pivniţa de model centrală s'ar fi descoperit o defraudaţiune în sumă aproape de 8000 fl., o desminte o corespondenţă din Budapesta. După acea corespondenţă, e adevărat, că s'au descoperit neregularităţi în conducerea contabilităţii, dar' acele nu sûnt de natură, de a păgubi societatea sau pe acţionari. Cercetarea decurge de mai mult timp şi contabilul Desider Török a fost suspendat la cererea proprie. Ce privesce scirea, că Török ar fi fugit la Elveţia, numita corespondenţă împărtăşesce, că nu este adevărată, deoare-ce el, înainte de a pleca, a adresat direcţiunii o scrisoare, în care arată, că se duce pe două zile să-'şi afle un post şi că e gata totdeauna a se presenta, dacă e de lipsă. Despre întreaga afacere s'a raportat şi ministrului de agricultură.

*

Noul ambasador portugez din Viena. Nou numitul ambasador portugez contele Valencas a fost primit la 11 Maiu în audienţă privată la Maiestatea Sa, cu care prilegiu 'şi-a predat accreditiva.

*

Expoziţia agronomică şi de foresterie se va deschide la Viena mâne la 11 oare înainte de ameadi prin Maiestatea Sa Monarchul.

*

Punerea petrii fundamentale la biserica şi şcoala sârbească din Viena. Alaltăieri s'a pus cu mare solemnitate peatra fundamentală la clădirea unei biserici şi şcoale sârbesci în Viena în presenţa ambasadorului sârbesc Petronjevicĭ, a F.M.L.-lui Czveics, a generalului major Stratemirovicĭ, a ambilor archimandriţi greco-orientali, precum şi a numeroşilor membri ai coloniei sârbesci de acolo. Sfinţirea a sevîrşit-o episcopul Pavlovicĭ. Clădirea se va executa în renaissance franceză şi e preliminată cu 100.000 fl.

*

Un dar al Reginei României. Citim în „Universul“. Maiestatea Sa regina a dăruit 200 lei pentru construirea bisericii şi şcoalei din comuna Lececu, judeţul Odorheiul-săcuiesc din Transilvania.

*

Facultatea teologică din Bucuresci. Următorul proiect de lege s'a depus în 10 Maiu la biroul camerei: Prelângă cele patru facultăţi prevădute prin art. 249 din legea instrucţiunii publice se recunoasce ca făcênd parte din universitatea din Bucuresci şi facultatea de teologie, având aceleaşi drepturi şi prerogative ca şi celelalte facultăţi şi supusă la aceleaşi îndatoriri. Această lege s'a votat de senatul României în şedinţa dela 21 Martie 1890 şi s'a adoptat cu majoritate de şesedeci-şi-şepte voturi contra unul.

*

Căi ferate române. În consecinţa celor din urmă dispoziţiuni luate de direcţia drumurilor de fer române, „vagoanele de clasa IV.“ au fost înfiinţate dela 15 Noemvrie pe următoarele linii: Filiaş—Tîrgu-Jiului, Peatra—Rîmnicu-Vêlcii, Peatra—Corabia, Costeşti—Turnu-Măgurele, Golesci—Câmpu-Lung, Ploiesci—Slănic, Bucuresci—Fetesci, Făurei—Fetesci, Făurei—Buzău, Ocna—Adjud, Suceava—Roman, Peatra—Băcău şi Ploiesci—Buzău—Mărăşesci. Taxa unitară este de 3 bani pe chilometru, cea mai scăzută care s'a aplicat vre-odată tarifului de persoane în România.

*

Sfinţirea icoanei dăruite de Ţarul în Iaşi. Împăratul Alexandru III. al Rusiei, împlinind o făgăduinţă a răposatului seu părinte, a trimis metropoliei din Iaşi în dar o icoană a sfântului George. Icoana aceasta are o valoare de 15.000 lei. Ea e mică: 72 centimetri înalţime pe 58 centimetri lăţime. Zugrăvită pe chiparos, e ornamentată cu aur, argint şi email. Figura sf. George, ca pictură, e admirabilă. Îmbrăcămintea metalică e deasemenea artistic lucrată în atelierele vestitului Ovcinnicov, giuvaier din Moscva. Cu alte cuvinte, e o icoană ce întrunesce în sine arta şi valoarea. Icoana s'a adus Sâmbătă înainte de sfântul George pe la $5^1/_2$ oare seara şi la scările bisericii a fost primită de Înaltpreasfinţia Sa metropolitul încungiurat de clerul metropolitan, protoiereii, mai mulţi preoţi, directorul seminarului, directorul metropoliei şi un număr de cetăţeni ca col. Langa, prof. Suciu, Stanciu, Dobrescu, Musicescu şi alţi mulţi. După-ce s'a despachetat, s'a depus în biserica mare înaintea icoanei Maicei Domnului; ear' în ziua de sf. George, 23 Aprilie, hramul metropoliei şi patronul ţerii Moldovei şi al armatei, icoana a fost sfinţită decătră Î. P. S. metropolit Iosif al Moldovei, la care ceremonie a asistat prelûngă un foarte numeros public şi domnii Hitrovo, ministrul Rusiei la Bucuresci, care a venit anume pentru această sărbare, şi Giers, consul rusesc în Iaşi. După aceasta a urmat serviciul sfintei liturgii.

*

Un literat încoronat. Tocmai au apărut în Stockholm în patru tomuri toate opurile regelui din Svedia. Cele dintêiu două tomuri conţin poesii, tomul al treilea cuprinde scrierile în prosă şi tomul al patrulea discursurile regelui.

*

Exregele Milan va sosì, după-cum împărtăşesce „Fremdenblatt“, preste vre-o câteva zile la Viena, unde are de gând să petreacă un timp oare-care, spre a se duce apoi direct la Gleicheuberg.

Din public.*)

Mulţumită publică.

Biblioteca „Reuniunii învĕţătorilor români gr.-or. din districtul Sibiiului“ a fost îmulţită în timpul din urmă cu următoarele opuri:

1. T. Ciontea: Aritmetică, donată de Simeon Popescu, protopresbiter.
2. G. Moian: Economia câmpului şi a grădinăritului, donată de dl autor.
3. D. Făgărăşan şi A. Bârsean: Geografia pentru şcoalele medii, tom. II.
4. D. Făgărăşan şi S. Moldovan: Geografia pentru şcoalele medii, după Laky, tom. I.
5. S. Moldovan: Istoria Ungariei în legătură cu istoria universală pentru şcoalele poporale, — toate donate de respectivii dd. autori, cărora prin aceasta, la însărcinare, în numele reuniunii li-se exprimă cea mai călduroasă mulţumită.

Sibiiu, din şedinţa comitetului central al „Reuniunii învĕţătorilor români gr.-or. din districtul Sibiiului“, ţinută la 12/24 Ianuarie 1890.

Presidiul reuniunii.

Mulţumită publică.

Societatea „Petru Maior“ a tinerimii române dela universitatea din Budapesta exprimă on. direcţiuni ale institutelor de credit şi de economii „Albina“ în Sibiiu şi „Timişeana“ în Timişoara respectuoasa sa mulţumită pentru ajutorul de câte 50 fl., votat pentru susţinerea şi sporirea fondului seu.

Budapesta, 6 Maiu 1890.

Pentru societatea „Petru Maior“:

Pavel Oprişa, preş. — *Iosif Blaga*, secretar.

---

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacţia nu primesce respunderea.

SERVICIUL TELEGRAFIC
al „TRIBUNEI“.

Carlovet, 13 Maiu n. Şedinţele congresului s'au amânat pe timp nehotărît.

Belgrad, 13 Maiu n. Isbucnirea unei crise de cabinet e iminentă.

Bucuresci, 13 Maiu n. Camera a amânat până la sesiunea de toamnă desbaterea asupra interpelaţiunii despre politica externă.

Bibliografie.

„Şcoala Romană“. Organ pedagogic, literar şi scientific al societăţii corpului didactic din jud. Prahova (România). Apare de două-ori pe lună: la 15 şi 30, în Ploiesci: Comitetul de redacţiune, dnii: C. Iennescu, Ioan P. Eliade, I. R. Nisipean, M. Vernescu, Zacharia Antinescu; d-nele: Lucreţia Negoescu, Smara Gârbea şi d-şoara Sevasta Radian. Anul IV. Nr. 4 dela 15 Martie. Sumarul: 1. Cronica, de C. Iennescu. 2. Educaţia intelectuală morală şi fisică, de I. R. Nisipeanu. 3. Efectele sunetului asupra fiinţelor vetuitoare, de S. vas. ta. 4. Didactică: Observaţiuni asupra studiului aritmeticei, de Ioan P. Eliade. 5. Una-alta, şcoala naturalistă, de S. vas. ta. 6. Nădejde, poveste de N. Popescu. 7. Regulament pentru administrarea fondurilor societăţii corpului didactic. 8. Recreaţiune, pătrat magic 9. Posta ziarului.

A apărut şi se află de vêndare la librăria Socec din Bucuresci istoria sfântă a noului testament, pentru usul şcoalelor secundare de ambe sexe, de preotul Ioan Constantinescu.

A apărut de sub presă şi se află de vêndare la principalele librării din România Studii critice de Ioan Gherea (Const. Dobrogean).

A se adresa în Bucuresci la librăria editoare Ig. Haimann, calea Victoriei Nr. 70.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitaţiuni:

— 31 Maiu st. n. imobilele lui Alexie Bleier decătră tribunalul reg. din Bichiş-Giula.

— 8 Iunie st. n. imobilele lui Mihail Varga, în Temerin, decătră tribunalul reg. din Neoplanta.

— 12 Iunie st. n. imobilele lui Zamfir Irimia, în Kadna, decătră tribunalul reg. din Arad.

— 31 Maiu st. n. imobilele lui George Demeter decătră judecătoria cerc. din Verşeţ.

Concurs în provincie:

— Contra Maur. Tyrnauer în Arad. Comisar de concurs Iuliu Zubor, curator al massei Ilariu Vörös. Term. de însinuare 18 Iunie, procd. de licuid. 1 Iulie.

Posturi vacante:

— Un post de scriitor la tribunalul reg. din Szombathely. A se adresa în patru săptămâni la autorităţile competente.

— Un post de practicant în drept cu diurnă la tribunalul reg. din Bistriţa. A se adresa în patru săptămâni la autorităţile competente.

— Un post de subjude la judecătoria cerc. din Szegzárd. A se adresa în două săptămâni la autorităţile competente.

— Un post de practicant cu diurnă şi mai mulţi fără diurnă la direcţiunea financiară din Cluj. A se adresa în două săptămâni la autorităţile competente.

— Un post de practicant fără diurnă la perceptoratul din Sighetul-Marmaţiei. A se adresa în două săptămâni la autorităţile competente.

— Un post de practicant în drept cu diurnă la tribunalul reg. din Seghedin. A se adresa în patru săptămâni la autorităţile competente.

— Un post de practicant în drept cu diurnă la tribunalul reg. din Solnoc. A se adresa în două săptămâni la autorităţile competente.

— Un post de practicant în drept cu diurnă la tribunalul reg. din Caşovia. A se adresa în două săptămâni la autorităţile competente.

— Un post de subnotar la tribunalul reg. din Veszprém. A se adresa în două săptămâni la autorităţile competente.

Călindarul zilei.

2/14 Maiu 1890.

Iulian: Aduc. moaşt. păr. Atanasie.
Gregoriau: Ad. Atan.
Soarele: resare 4.27, apune 7.26

Buletin meteorologic.

Sibiiu, 13 Maiu 6 oare dimineaţa.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 724.4		Temperatura după Celsius	Maximul şi minimul de temperatură		Direcţia vêntului
Observată	Diferenţa din preajmă				
723.1	+1.9	+13.9	+25.2	+12.8	SO

Din ţeară, 11 Maiu, 7 oare dimineaţa.

Staţiunile:	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vêntul	
			direcţia	tăria
Budapesta	757	+15.4	SV	2
Sătmar	758	+15.8	V	1
Cluj	—	—	—	—
Orşova	758	+17.2	—	—
Timişoara	—	+16.8	—	—
Arad	758	+15.9	SV	3
Pancsova	757	+18.2	V	1

Economic.

Rĕscumpĕrarea căii ferate de Nord-Ost ungare decătră stat. La 10 l. c. n. a avut loc o conferenţă pentru rĕscumpĕrarea căii ferate de Nord-Ost din partea statului. În acea conferenţă s'a decis a se privì ca ziua rĕscumpĕrării 1 Ianuarie 1890. Predarea faptică va urma cel mai târziu la 1 August 1890. Funţionarii şi servitorii vor fi luaţi în primire decătră stat, acţiile, conform planului de amortisare, se vor rĕscumpĕra cu câte 200 fl. Ministrul însĕ ar dorì sĕ-'şi asigureze dreptul, de a putè rĕscumpĕra acţiile şi mai nainte, în care cas competenţele de timbru capitalisate se vor detrage din suma nominală. Asupra acestui punct, precum şi asupra pretensiunii ministrului de finance, de a regula cu această ocasiune şi participarea căii ferate nord-ostice la împrumutul de investiţiune, nu s'a putut ajunge la o învoeală.

—✱—

Vagoane cu cazan. După-ce, pe basa unei împărtăşiri a direcţiunii de exploatare a căilor ferate de stat reg. ung. din Cluj, contractele de arêndare privitor la 185 vagoane cu cazan expiră la 30 Iunie a. c., cei interesaţi sûnt provocaţi privitor la luarea în folosire, respective arêndarea acestor vagoane computate dela 1 Iulie a. c., a-'şi înainta ofertele lor cel mai târziu până în 20 Maiu a. c. la direcţiunea căilor ferate de stat reg. ung. în Budapesta. Privitor la compunerea ofertelor se pot lua informaţiunile de lipsă dela camera comercială şi industrială din Braşov.

—✱—

Venitele teritorului vamal austro-ungar. În cele două luni Ianuarie şi Februarie 1890 plusul venitelor teritorului vamal a fost aproape de 700.000 fl. sau 11 procente faţă cu lunile corĕspunzĕtoare în anul 1889. Vămile în aur au scăzut în Februarie a. c. faţă cu Ianuarie cu 1,168.131 fl., cele în argint au crescut însĕ cu 1,365.873 fl. Plusul s'a ajuns prin importul mai mare de cafea, spicerii, fructe de Sud, cereale, uleuri minerale, mărfuri de lână, maşini, fer şi mărfuri de fer etc. Agiul a fost în Ianuarie 1890 cu 18%, în Ianuarie 1889 cu 21%, în Februarie 1890 cu 17%, respective fixat cu 20 procente; adecă în estan mai scăzut cu 3 procente ca în anul trecut. Venitele vamale laolaltă au fost în 1889 de 6,066.821 fl., în 1890 de 6,761.926 fl. Computându-se vămile în aur pentru cele două luni Ianuarie şi Februarie 1889 şi 1890 cu agiul laolaltă, se ridică suma totală pro 1889 cu 847.818 fl. şi se precisează deci cu 6,914.639 fl., cele pe Ianuarie şi Februarie 1890 se urcă cu 693.509 fl. şi se statoresce resultatul total cu 7,455.435 fl., după care pentru ambele luni resultă un plus vamal de 540.796 fl. sau 8 procente faţă cu 11 procente prelûngă computarea venitelor vamale fără considerare la valută.

—✱—

Condiţiile mai principale ale împrumutului comunei Bucuresci de 16 mil. lei sûnt următoarele: 1. Împrumutul va fi emis după tipul de 5% şi nu după tipul de 4%, precum o permite legea. 2. Titlurile vor fi de 100, 500, 1000 şi 2000 de lei astfel repărţite: Un milion de câte 100 lei; patru milioane de câte 500 lei; cinci milioane de câte 1000 lei şi şese milioane de câte 2000 lei. 3. Fiece acţiune va avè 40 de cupoane, care vor dura dela 15 Noemvrie 1890 până la 1910. La această dată titlurile vor fi reînoite. 4. Tragerile vor avè loc de două ori pe an, la 15 Maiu şi la 15 Noemvrie. 5. Subscrierile s'au hotărît astfel: 5% la 15 Maiu; 8% la 1 Iunie; 20% la 11 Iunie; 20% la 15 Iulie; 20% la 16 August şi 20% la 15 Septemvrie. 6. Titlurile eşite la sorţi şi cupoanele ner eclamate în cursul unei periode de 5 ani vor fi perimate.

—✱—

Nou împrumut rusesc. O depeşă din Petersburg cu data 11 Maiu n. împărtăşesce, că un ucas împĕrătesc împuternicesce pe ministrul de finance, pentru despăgubirea sumelor date de tesaurariatul imperial pentru înmulţirea şi îmbunătăţirea liniilor ferate rusesci, a face în ţeară un împrumut de 75 milioane ruble de credit, şi anume sub numirea: Împrumutul căilor ferate intern consolidat prima emisiune dela anul 1890 cu $4^1/_2$ procente. Obligaţiunile se vor extrada pe sumele de 100, 1000, 5000 şi 10.000 ruble şi sună pe proprietar şi purtător. Dobânzile sună dela 1 Maiu 1890 începênd. Tragerile pentru amortisare vor avè loc totdeauna la 1 Februarie şi 1 August. Vinderea obligaţiunilor s'a început astăzi.

Preţul mărfurilor.

Piaţa din Braşov, 9 Maiu. Grâul hectolitru fl. 6.90 grâu mestecat fl. 4.80, sĕcara fl. 4.70 până fl. 4.60, ovĕs fl. 2.80, cucuruzul fl. 3.70, mălaiul fl. 5.60 mazerea fl. 5.60, lintea. 6.80, fasolea fl. 3.—, crumpenele fl. —.90, carnea de vită p. chilo 40 cr., carnea de porc 48 cr., carnea de berbec 24 cr.

Bursa de marfuri din Budapesta dela 10 Maiu 1890.

Soiuri	Calitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	până	Calitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	până
Grâu						
Bănăţenesc nou	74	—	—	79	—	—
Grâu dela Tisa	78	8.70	8.75	79	8.80	8 85
Grâu de Pesta	78	8.65	8.70	79	8.75	8.80
Grâu de Alba-regală	78	8.70	8 75	79	8.80	8 85
Grâu de Bácska	78	8.70	8 85	79	—	—
Unguresc de Nord	74	—	—	75	—	—

Sĕminţe, vechi ori noue	Soiul	Calitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	până
Sĕcară		70—72	7.80	8.—
Orz	Nutreţ	60—62	6 50	6 80
„	de vinars	62—64	7.—	7.60
„	de bere	64—66	8 25	—
Ovĕs	—	39—41	7.80	8 35
Cucuruz (porumb)	bănăţ.	75	4 90	4.95
„	de alt soiu	73	4.85	4.90
Meiu	„	—	5 40	5.70
Hrişcă	„	—		

Mărfă pe termin.			Bani per 100 chilogr.	Mărfă per 100 chilogr.	
	Grâu	de primă.	—		—
„		de toam.	7.62		7.63
„	Cucuruz	Maiu-Iun.	4.91		4.93
„		Iul. Aug.	5.04		4.05
„	Ovĕs	de primă.	—		—
„		de toam.	5.76		5.78

Preţul pe 100 chilograme.	Producte diverse	Soiu	Cursul dela	până
	Sem. de trif.	Lucernă ungurească	50.—	52.—
	„	franceză	—	—
	„	italiană	—	—
	„	roşie	28.—	32.—
	Oleu de rap.	rafinat	43 50	44 50
	Oleu de in		—	—
	Uns. de porc	dela Pesta	54 50	54.75
	„	dela ţeară	—	
	Slănină	svêntată	43 50	44.—
	„	afumată	52.—	53.—
	Sĕu		32.—	33.—
	Prune	din Bosnia, în buţi	—	—
	„	din Sêrbia, în saci	—	—
	Lictar	slavon, nou	22.—	23.—
	„	bănăţenesc	—.—	—.—
	Nuci	din Ungaria	—	—
	Gogoşi	unguresci	—	—
	„	sêrbesci	—	—.—
	Miere	brută	—.—	—.—
	„	galbină străcurată	—.—	—.—
	Ceară	de Rosenau	123.	124.
	Spirt	brut	12.50	12.75
	„	Drojdiuţe de spirt	15.25	15.75

Cursul pieţei din Sibiiu.

Din 12 Maiu st. n. 1890.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.30	vênd.	9.35
Lire turcesci	„	10.60	„	10.65
Imperiali	„	9.55	„	9.60
Ruble rusesci	„	1.30	„	1.33

Bursa de Budapesta.

Din 10 Maiu st. n. 1890.

Rentă de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	103.15
„ „ hârtie „ 5%	99.60
Împrumutul căilor ferate ung.	117 50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	96.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	113.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	—.—
Bonuri rurale ung.	89.10
„ „ „ cu cl. de sortare	—.—
„ „ bănăţene-timişene	—.—
„ „ „ cu cl. de sortare	—.—
„ „ transilvane	—.—
„ „ croato-slavone	105.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	99.—
Obligaţiunile desp. regaliilor	95.—
Împrumut cu premiu ung.	137.—
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin	126.50
Renta de hârtie austriacă	89 25
„ „ argint austriacă	89 25
„ „ aur austriacă	109.75
Losurile austr. din 1860	143 25
Acţiunile băncii austro-ungare	942.—
„ „ de credit ung.	339 25
„ „ „ „ austr.	299.30
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. şi economii „Albina“	102.—
Argintul	—.—
Galbeni împĕrătesci	5.58
Napoleon-d'ori	9.40
Mărci 100 imp germane	58.10
Londra 10 Linvres sterlingi	118.20

Bursa de Viena.

Din 10 Maiu st. n. 1890.

Renta de aur ug. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	103.15
„ „ hârtie „ 5%	99.70
Împrumutul căilor ferate ung.	117.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	96.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	113 50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	—.—
Bonuri rurale ung.	89.—
„ „ „ cu cl. de sortare	—.—
„ „ bănăţene-timişene	—.—
Bonuri rurale „ cu cl. de sortare	—.—
„ „ transilvane	—.—
„ „ croato-slavone	—.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	105.—
Împrumut cu premiu ung.	137 69
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin	126.60
Rentă de hârtie austriacă	89 45
„ „ argint austriacă	89.85
„ „ aur austriacă	110.10
Losuri austr. din 1860	143.60
Acţiunile băncii austro-ungare	948.—
„ „ de credit ung.	339.75
„ „ „ „ austr.	299.75
Argintul	—.—
Galbeni împĕrătesci	5.56
Napoleon-d'ori	9.40
Mărci 100 imp. germane	58.—
Londra 10 Livres sterlingi	118.15

Bursa de Bucuresci.

10 Maiu. — 4 oare p. m.	Cassa	Ultim
Renta rom. per 1875 5%	101.—	—.—
Renta română amort. 5%	98.5/8	—.—
„ (Schuldverschreib.)	—.—	—.—
Oblig. de stat. C. F. R. 6%	—.—	—.—
Renta rom. (Rur. conv.) 6%	103 —	—.—
Împrumutul municipal 5%	—.—	—.—
Scrisuri func. rurale 7%	103.—	—.—
Scrisuri func. rurale 5%	97.90	—.—
Idem urbane 7%	103.—	—.—
„ 6%	101.—	—.—
„ 5%	93.1/4	—.—
Banca Naţ. (500 lei vĕrs. într.)	11.90	—.—
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vĕrs.)	343 1/2	—.—
Soc. de Asig. Naţ. (200 lei vĕrs.)	347.—	—.—
S. cred. mob. r. (250 lei vĕrs.)	—.—	—.—
Soc. r. de con. (250 lei vĕrs.)	119 —	—.—
Oblig. Cassei Pensiunilor	264.—	—.—
Agio	—.—	—.—
Schimb		
Londra 3 luni	25 26	—.—
„ cek	25.18	—.—
Berlin 3 luni	122.70	—.—
„ cek	123 90	—.—
Paris 3 luni	100.10	—.—
„ cek	99.30	—.—
Viena	209.—	—.—
„	211 —	—.—
Agio	—.—	—.—

Redactor responsabil: **Septimiu Albini.**

Mare agricolă și silvică, de arte și industrie Expoziţiune Viena rotundă

14 Maiu până 15 Octomvrie
10 oare dim. până 10 oare seara.

Fontaine lumineuse
parc și rotundă.
Seara lumină electrică.

1904 1—10

Întrarea 40 cr. — În Dumineci și sărbători 30 cr. — Bilete pentru copíi 20 cr.

Banca generală de asigurare
„TRANSILVANIA“
ÎN SIBIIU,
fundată în anul 1868 [847] 9

asigurează prelúngă condițiunile cele mai favorabile:

a) **în contra pericolului de foc și explosiune** clădiri de ori-ce fel, mărfuri, producte de câmp, mobilii etc.

b) **pe viața omului** în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe casul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune causate prin foc			Sume asigurate pe viață		
în a. 1869—1886	fl.	617,757.15	în a. 1869—1886	fl.	468,466.39
în a. 1887	„	57,939.61	în a. 1887	„	42,436.01
în a. 1888	„	49,110.60	în a. 1888	„	46,826.41
în a. 1889	„	29,899.71	în a. 1889	„	46,966.61
Suma	fl.	754,707.07.	Suma	fl.	603,895.42.

1,358.602 fl. 49 cr.

Conform bilanțului pentru 1889 fondurile de reservă și garanție se urcă la

611.270 fl. 24 cr.

Prospecte și formulare sĕ dau gratis.

Deslușiri sĕ dau și oferte de asigurări sĕ primesc prin Direcțiune în Sibiiu (Strada Cisnădiei Nr. 6, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale in Brașov (C. I. Münnich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Institutul tipografic
din Sibiiu.

execută tot felul de lucrări tipografice și îndeosebi tipăresce

cărți de tot felul,
anunțuri de căsătorie,
anunțuri funebrale, placate,
bilete de visită,
conturi și blanchete de tot soiul.

Prețurile moderate.

De asemenea Institutul primesce în editură **cărți școlare** și în genere cărți menite a fi răspândite în popor, precum sûnt: **povești, snoave, poesii, poporale, istorioare morale, descrieri de obiceiuri și datini, schițe istorice** ori **biografii,** scrise în stil poporal, și alte de asemenea.

Condițiunile editurii urmează a fi stabilite prin bună învoeală între autor și direcția Institutului.

A ieșit de sub tipar cu litere latine:

LEONAT și DOROFATA.
Dialog
între bețivul din Longobarda
și
muierea lui.
În versuri.

14 cr. sau 30 bani exemplarul.

Ori-ce lucruri din Viena
procură
B. G. Poppovits,
cassa română de commission, export și import, fond. 1856
în condițiuni avantagioase.

Practica mea de aproape 40 de ani, cunoscințele personale în toate sferele societății din reședință, provincie și România, mĕ pune în plăcuta posițiune de a putè satisface cerințelor P. T. publicului atât în cumpĕrări sau vênzări de mărfuri, obiecte etc., cât și în trebuințe private.

Asigurând discrețiune, punctualitate și un serviciu consciențios, rog spriginul Românilor comercianți, agricultori, industriași și privatieri pentru încuragiarea mea prin confiarea ordinelor și comandelor d-lor.

Cu perfectă stimă

B. G. Poppovits,
furnisorul curții regale române din Viena,
Wien,
I., Fleischmarkt 15.

[903] 1—3

INSTITUT TIPOGRAFIC în Sibiiu.
A ieșit de sub tipar cu litere latine:

ARGHIR ȘI ELENA.
Istoria
preafrumosului ficior de craiu și a preafrumoasei fete măiestre cu pĕrul de aur.
Adecă:
închipuire, sub care se înțelege luarea Ardealului prin Traian cesarul Romei.

Prețul **20 cr. = 50 bani.**

În editura „Institutului tipografic“
a apărut și se află de vênzare
Prăsirea pomilor
de
D. COMȘA,
membru în comitetul central al „Reuniunii române agricole“.
Prețul unui exemplar 12 cr.

Mersul trenurilor
pe liniele orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1889.

Budapesta—Predeal

	Tren accelerat	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren mixt
Viena	3.40	8.—	8.—	
Budapesta	9.20	2.—	3.10	6.10
Szolnok	11.18	4.05	7.22	9.28
P. Ladány	12.57	5.46	5.52	11.38
Oradea mare	2.22	7.01	8.46	1.51
	2.30	7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárhely			9.44	2.32
Mező-Telegd	3.—	7.41	10.21	2.55
Rév	3.31	8.16	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia	4.24	9.05	1.57	4.49
Huiedin	4.52	9.35	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriș			4.15	6.12
Ghirbĕu			4.36	6.24
Nădĕșel	5.49		4.58	6.38
Cluj	6.02	10.35	5.26	6.56
	6.14	11.02		7.15
Apahida		11.23		7.48
Ghiriș	7.28	12.44		9.13
Cucerdea	7.52	1.27		10.04
Uioara		1.34		10.12
Vințul de sus		1.42		10.19
Aiud	8.21	2.07		10.45
Teiuș	8.38	2.26		11.34
Crăciunel		3.11		12.11
Blaj	9.18	3.24		12.29
Micăsasa		3.54		1.10
Copșa mică	9.36	4.09		1.30
Mediaș	10.08	4.39		2.14
Elisabetopole	10.32	5.11		2.54
Sighișoara	11.07	5.45		3.35
Hărțaléu		6.12		4.07
Homorod	12.31	7.32		5.54
Ágostonfalva		8.17		6.39
Apatia	1.20	8.37		7.13
Feldioara	1.40	9.06		7.45
Brașov	2.14	9.45		8.32
	2.34			
Timiș	3.17			*5.32
Predeal	3.49			6.15
Bucuresci	9.30			6.47

*) Circulează numai până în 15 Noemvrie c. n.

Predeal—Budapesta

	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren mixt
Bucuresci	7.35		*4.40	
Predeal	12.50		9.12	
Timiș	1.19		9.41	
Brașov	1.55		10.17	
	2.15	4.54		7.07
Feldioara	2.47	5.37		7.44
Apatia		6.15		8.09
Ágostonfalva		6.43		8.29
Homorod	3.56	7.31		9.07
Haşfaléu		9.09		10.34
Sighișoara	5.28	9.33		10.20
Elisabetopole	5.57	10.02		11.09
Mediaș	6.19	11.04		11.35
Copșa mică	6.34	11.24		11.19
		11.39		11.59
Micăsasa	6.35	11.57		12.15
Blaj	7.09	12.30		12.43
Crăciunel		12.45		12.55
Teiuș	7.42	1.13		1.07
Aiud	8.05	2.18		2.11
Vințul de sus		2.48		2.33
Uioara		2.56		2.40
Cucerdea	8.32	3.14		2.46
Ghiriș	9.—	4.01		3.27
Apahida		5.28		4.47
Cluj	10.21	5.56		5.08
	10.41	6.45	5.32	8.—
Nădĕșel		7.06		8.36
Ghirbĕu		7.22		9.02
Aghiriș		7.37	6.11	9.32
Stana		8.03		10.11
Huiedin	11.54	8.24	6.43	10.51
Ciucia	12.24	9.04	7.12	12.16
Bucia		9.20		12.50
Bratca		9.37		1.19
Rév	1.03	9.55	7.51	2.—
Mező-Telegd	1.29	10.20	8.17	3.04
Fugyi Vásárhely		10.47		3.36
Várad-Velencze		10.57		3.52
Oradea-mare	1.54	11.04	8.42	4.03
	2.04	11.19	8.47	4.47
P. Ladány	3.20	1.19	10.08	7.30
Szolnok	5.—	3.31	11.51	11.51
Budapesta	7.15	6.30	1.55	9.55
Viena	1.40	1.40	7.15	

Budapesta—Arad—Teiuș

	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane
Viena		11.—	3.40
Budapesta		7.40	9.30
Szolnok		10.42	12.38
Arad		3.53	5.36
	2.17	4.29	6.06
Glogovat	2.37	4.41	6.18
Gyorok	3.37	5.05	6.43
Pauliș	4.05	5.17	6.55
Radna-Lipova	4.27	5.38	7.14
Conop		6.05	7.46
Bêrzava		6.23	7.57
Soborșin		7.20	8.42
Zam		7.55	9.11
Gurasada		8.26	9.39
Ilia		8.47	9.55
Branicĭca		9.11	10.13
Deva		9.42	10.37
Simeria (Piski)		9.59	10.53
Orĕștia		11.—	11.39
Șibot		11.29	12.01
Vințul de jos		12.02	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.19	12.45
Teiuș	9.54	1.06	1.24

Teiuș—Arad—Budapesta

	Tren mixt	Tren de persoane	Tren mixt
Teiuș	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	11.59	3.34	2.32
Vințul de jos	12.30	4.10	
Șibot	1.01	4.43	
Orĕștia	1.32	5.13	
Simeria (Piski)	2.08	5.47	
Deva	2.52	6.27	
Branicĭca	3.23	6.54	
Ilia	3.55	7.20	
Gurasada	4.08	7.32	
Zam	4.44	8.03	
Soborșin	5.30	8.38	
Bêrzava	6.27	9.27	
Conop	6.47	9.46	
Radna-Lipova	7.28	10.20	5.35
Pauliș	7.43	10.34	6.01
Gyorok	7.59	10.50	6.44
Glogovat	8.28	11.16	7.25
Arad	8.42	11.30	7.44
	9.20	12.05	
Szolnok	2.21	5.10	
Budapesta	6.—	8.15	
Viena	1.40	6.05	

Simeria (Piski)—Petroșeni

Simeria	6.47	11.54
Streiu	7.40	12.37
Hațeg	8.51	1.28
Pui	10.02	2.23
Crivadia	11.02	3.11
Baniţa	11.50	3.53
Petroșeni	12.30	4.25

Petroșeni—Simeria (Piski)

Petroșeni	9.36	4.26
Baniţa	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Hațeg	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Arad—Timișoară

Arad	6.12	4.12
Aradul nou	6.36	4.38
Németh-Ságh	7.01	5.01
Vinga	7.30	5.29
Orczifalva	7.55	5.47
Merczifalva	8.13	6.04
Timișoară	9.04	6.50

Timișoară—Arad

Timișoară	6.25	1.15
Merczifalva	7.19	2.04
Orczifalva	7.46	2.26
Vinga	8.15	2.56
Németh-Ságh	8.36	3.13
Ara l nou	9.11	3.51
Arad	9.27	4.05

Ghiriș—Turda

Ghiriș	9.33	4.19
Turda	9.54	4.40

Turda—Ghiriș

Turda	8.29	3.19
Ghiriș	8.50	3.40

Mureș-Ludoș—Bistrița

Mureș-Ludoș	4.30
Țagu-Budatelic	7.27
Bistrița	11.—

Bistrița—Mureș-Ludoș

Bistrița	8.—
Țagu-Budatelic	6.49
Mureș-Ludoș	9.25

Sighișoară—Odorheiu

Sighișoară	6.05
Odorheiu	9.12

Odorheiu—Sighișoară

Odorheiu	6.—
Sighișoară	8.56

Copșa mică—Sibiiu

Copșa mică	2.05	4.35
Șeica mare	2.38	5.05
Loamneș	3.22	5.46
Ocna	3.46	6.17
Sibiiu	4.18	6.40

Sibiiu—Copșa mică

Sibiiu	7.35	9.50
Ocna	8.02	10.14
Loamneș	8.30	10.40
Șeica mare	9.05	11.10
Copșa mică	9.34	11.35

Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheța	3.35	10.50	3.58
Ludoș	3.51	11.11	4.15
M.-Bogat	4.06	11.20	4.41
Cipeu-Iernut	4.43	11.57	5.28
Kerelő-Sz.-Pál	4.58	12.12	5.44
Nireșteu	5.21	12.36	6.08
Oșorheiu	5.40	12.55	6.27
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.35	7.—	

Regh.-săs.—Oșorheiu—Cucerdea

Reghinul-săs.		8.25	8.—
Oșorheiu		10.—	9.49
	6.45	12.15	10.20
Nireșteu	7.05	12.35	10.39
Kerelő-Sz.-Pál	7.28	12.58	11.02
Cipeu-Iernut	7.50	1.19	11.23
M.-Bogat	8.23	1.49	11.53
Ludoș	8.31	2.02	12.06
Cheța	9.12	2.18	12.22
Cucerdea	9.44	2.46	12.50

Simeria (Piski)—Uniedoară

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedoara	3.08

Uniedoară—Simeria (Piski)

Uniedoara	9.03
Cerna	9.56
Simeria (Piski)	10.15

Nota: Numerii încuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiiu, sub responsabilitatea lui Ioan Popa Necșa.